

В субрегіональному розрізі від 2000 р. Європейський регіон пережив деякі зміни. Так, Західноєвропейський туристичний регіон втратив лідируючі позиції за турприбуттями (в 2000 р. на нього припадало 35,5% турприбуттів, в 2009 р. – 31,8%, а в 2015 р. – менше 30%). Водночас, зросла роль Центрально-Східноєвропейського (в 2000 р. – 17,6% турприбуттів, в 2015 р. – майже 21%) та Південноєвропейського й Східносередземноморського (в 2000 р. – 35,8% турприбуттів, у 2015 р. – понад 37%) туристичних субрегіонів. Ймовірно, що дана тенденція буде дотримуватися й у найближчому майбутньому. Європейський туристичний регіон буде залишатися найбільш відвідуваним та відчувати конкуренцію за кількістю доходів від туризму.

Список використаних джерел

1. Король О. Міжнародні туристичні потоки: суспільно-географічні аспекти формування та геопросторовий розподіл: монографія / О.Д. Король. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2018. 512 с.
2. Кузишин А. В. Основні показники розвитку туризму в країнах Європейського туристичного регіону на початку XXI століття Актуальні проблеми країнознавчої науки: матеріали V Міжнародна наук.-практ. Інтернет конференція, 2017., С. 48-52. URL: <https://internationalconference2014.wordpress.com/2017/05/11>. (Дата звернення до ресурсу – жовтень 2020).
3. Кузишин А. В. Міжнародний туризм: навч. посібник. Тернопіль: Вектор, 2016. 204 с.
4. Кузишин А. В. Міжнародний туристичний бізнес. Навчальне видання. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2019. 146 с.
5. Снігур. К.В. Динаміка чисельності міжнародних туристичних прибуттів до країн Європи/ «Ефективна економіка», 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7233> (Дата звернення до ресурсу – листопад 2020).
6. Погода Н.В., Розметова О.Г., 2018: Сучасний стан туристичного ринку України: оцінка та перспективи розвитку / «Ефективна економіка», 2018, № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6608> (Дата звернення до ресурсу – листопад 2020).
7. Kuzyshyn A. Assessment of tourism flows within the territory of Ukraine from the point of view of sustainable tourism development. Tourism of the XXI century: Global challenges and civilization values: II International scientific and practical conference (Kyiv, June 01, 2020). – Kyiv: KNUTE P. 578-589.

Павлішен В.

магістрантка II курсу

спеціальності 106 Географія

Науковий керівник – проф. Заставецька Л. Б.

ЧОРНОБИЛЬСЬКА ЗОНА ВІДЧУЖЕННЯ ЯК ПРИВАБЛИВА ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ

Вступ. Наша держава велика і різнобарвна туристична країна яку кожного року відвідують мільйони туристів як з України так і за кордоном. На території нашої Батьківщини розвиваються фактично усі види туризму. Ми маємо добре представлені пізнавальний і оздоровчий

туризм, релігійний та культурний, внутрішній і виїзний туризм та багато інших видів.

Особливу увагу хочемо звернути на формування туристичного потенціалу в Чорнобильській зоні – як особливий туристичній території, проблеми перспективи її розвитку. Ця тема є досить актуальною в сучасному світі оскільки з кожним роком Чорнобильську зону відвідує все більше і більше туристів. Звісно що на сьогоднішній день проблематика Чорнобильської зони потребує більше досліджень особливо в плані розвитку туристичної діяльності оскільки територія навколо Чорнобильської АЕС не є придатною для постійного перебування туристів.

Результати дослідження. Проводячи дослідження туристичного потенціалу Чорнобиля та детально аналізуючи можливості є право небезпідставно говорити що Чорнобильська зона у напрямку формування туристичного потенціалу є непоганим варіантом для створення туристичних місць та розвитку різних видів туризму. Основний який буде діяти так званий похмурий туризм. Це один з нових видів туризму який з кожним роком викликає все більший і більший інтерес, як зі сторони іноземних туристів з різних країн світу так і з боку внутрішніх туристів, з усіх областей України які хочуть знати свою історію. На сьогоднішній день існує багато різних фраз про те, що хто відвідує Україну і не буває в Чорнобилі, той не був у справжній Україні. Н. Садигова вважає: «подорож до Чорнобильської зони відчуження як новий туристичний продукт розглядається з точки зору специфіки та унікальності» [5]. Однак багато людей які можуть стати потенційними туристами все ще бояться наслідків впливу радіації на їхній організм.

Подорожі до міст Прип'ять та Чорнобиля стали можливими на початку нашого століття. Останнім часом збільшенню інтересу туристів до зони відчуження сприяло кілька чинників.

Одним із таких чинників, які сприяли збільшенню кількості туристів до зони відчуження є своєрідний «експеримент» впливу радіації на живий організм. Саме через цей вплив існує багато легенд різних дописів про те, що в зоні відчуження всі живі організми стали мутувати. Саме це і приваблює людей відвідати Чорнобиль щоб на власні очі переконатися у сказаному. За останні декілька років кількість відвідувань у Чорнобиль все більше підвищується. Власне для цього урядовці запровадили декілька видів контролю радіації та в'їзду на територію зони відчуження. Є. Солонина та С. Юрченко зазначають: «Рівень радіації з часу аварії стрімко знизився, тому на думку посадовців і турсператорів в межах офіційних маршрутів туристам нічого не загрожує».

Не можемо не погодитися із Н. Садиговою, що на невеликій за площею території зони відчуження варто розвивати такі основні види

туризму, що у свою чергу є найбільш перспективними для формування туристичного потенціалу Чорнобильської зони як:

- науковий;
- екологічний;
- природний;
- екстремальний;
- ностальгичний.

Вважаємо, що можна доповнити цей перелік ще такими видами туризму за метою подорожі, які мають особливе значення для туристів Чорнобильської зони, а саме пізнавальним (екскурсійним) туризмом.

Найперше охарактеризуємо кожен вид туризму в досліджуваному районі та проаналізуємо перспективи їх розвитку. Запропонований для Чорнобильської зони розвиток пізнавального туризму науковець П. Пуцентейло визначає як вид туризму, який включає в себе «подорожі і поїздки в пізнавальних цілях. Екскурсія як форма пізнання і вид дозвілля виконує функції розширення кругозору й інтелекту» [4]. Науковий вид туризму несе за собою обмін досвідом у науковій сфері отримання освіти та професійних навичок за кордоном, участь у семінарах конференціях конгресах майстер-класах та ін. Настальгійний туризм в свою чергу заснований на потреби людей у відвідуванні родинних міст народження і проживання близьких та свого колишнього місця проживання. Екологічний туризм за П. Пуцентейло «покликаний створювати економічні стимули для збереження навколишнього середовища охоплює широкий спектр подорожей від невеликих пізнавальних турів до регулярних туристичних програм у національних парках і заповідниках. Одержуваний прибуток від цього виду туризму частково може направлятися на природоохоронні заходи» [4].

Аналізуючи перспективи екологічного туризму на території зони відчуження хочу зазначити що за період від вибуху на четвертому реакторі, 30 кілометрова зона почала відновлюватися, а на її території природа почали відвойовувати своє. Сьогодні там можна зустріти тварин які занесені до Червоної книги і які ніколи не проживали на території Полісся. Нову екосистему яка утворилася у місті Прип'яті Є. Солонина та С. Юрченко описують так «хижі птахи гніздяться на балконах, як на скелях, рисі та кабани використовують квартири нижніх поверхів як природні печери, колишній міський стадіон став густим молодим лісом де знаходять притулок лосі, олені та козулі. Це унікальна для полісся природна спільнота більше характерна для скелястих гірських масивів».

Таким чином туристичний попит на Чорнобильську зону існує та з кожним роком зростає, підтвердженням чому є статистичні дані по

кількості офіційних туристів. Є. Солонина та С. Юрченко вказують що в 2016 р. Чорнобильську зону офіційно відвідали 36 тис. туристів, близько 80% з них іноземці, як свідчить офіційна статистика. У 2017 р. зону відчуження відвідали 50 тис. осіб. Такі дані наводить компанія «Чорнобиль-тур» яка є одним з найбільших операторів, що організують подорожі до місця катастрофи 1986 року. Можемо глянути на статистику за Пестушко В. Ю. (рис. 1).

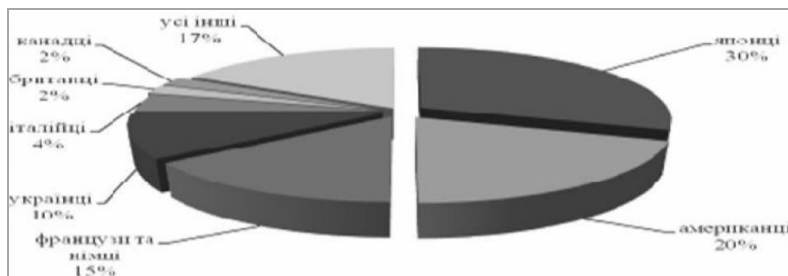

Рис. 1. Структура туристичних потоків до зони відчуження [3]

Якщо детальніше розглянути об'єкти Чорнобильської зони які найчастіше відвідують туристи то погоджуємось з позицією Н. Садиговою, яка виділила такі найцікавіші об'єкти Чорнобиля:

- 1) Чорнобильський реактор;
- 2) місто Прип'ять ;
- 3) покинуті поселення Чорнобильської зони;
- 4) автомобільний склад;
- 5) єдине в Україні жодного разу не запущене чортове колесо в парку атракціонів.

На сьогоднішній день Зона відчуження відкрила 7 нових туристичних маршрутів.

Висновки. Чорнобильська зона відчуження має великий потенціал у розвитку туризму в Україні і є своєрідною перлиною українського туризму. На територіях що вважаються мертвими маємо всі можливості розвивати та досліджувати різні види туризму. Розвиток туризму, як певного альтернативного виду діяльності однозначно буде сприяти для відродження Чорнобиля, задля цього потрібно більше контролювати потоки туристів і таким чином зменшити кількість нелегальних подорожей до Чорнобиля.

Список використаних джерел

1. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України» // Збірник наукових праць. – Кропивницький. – ЛА НАУ, 2019. – 425 с.
2. Мельник Н. А. Чорнобиль – трагедія, що залишиться в наших серцях / Н.А.Мельник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://memorial.4uth.gov.ua/chernobyl-tragedy-that-will->

remain-in-our-hearts- 1986

3. Пестушко В.Ю. Чубук Ю. П «Чорнобильська АЕС як туристична дестинація» // Географія та туризм: Наук. зб. / Ред. кол.: Я. Б. Олійник (відп. ред.) та ін. – К.: Альтерпрес, 2010. – Вип. 9. – С. 82-86.

4. Пуцентейло П. Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємства / П.Р.Пуцентейло. – К., 2007 – 244 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/pucentejlo34.htm

5. Садигова Н. Чорнобиль туристичні аспекти / Наїла Садигова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Local/ChornobylTourism.html#1>

6. Солонина Є. Чорнобиль: «радіоактивна перлина» українського туризму / Є. Солонина, С. Юрченко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/28864492.html>

7. Чорнобиль тур – офіційний сайт національного провайдера екскурсій в Чорнобильську зону. https://www.chernobyl-tour.com/ukraine/?action_skin_change=yes&skin_name=ua.

Павлюк О.

магістрантка II курсу

спеціальності 014 Середня освіта (Географія)

Науковий керівник – доц. Варакута О. М.

ФОРМУВАННЯ ГЕОГРАФІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми та її значення. Проблема підвищення якості освіти в Україні на сьогоднішній день вимагає не тільки модернізації змісту навчальних дисциплін, але й оптимізації способів і технологій організації освітнього процесу. При цьому важливим його компонентом, який дає можливість здійснити особистісно-орієнтований підхід у формуванні географічних компетентностей, є гра.

Гра в процесі навчання географії збуджує пізнавальний інтерес до навколишнього середовища, підвищує рівень навчальної діяльності, актуалізує опорні знання і вміння за короткий проміжок часу, розвиває інформаційно-комунікативні навички, виховує різні якості особистості.

Як філософсько-культурологічний феномен, як засіб взаємодії людини зі світом гра розглядається у працях Арістотеля, Г. Гегеля, Я.А. Коменського, Платона, Ж.-Ж. Руссо, Г. Сковороди, В. Сухомлинського, Ф. Шиллера.

Серед сучасних вчених значну увагу грі приділяли Ю.Бабанський, Д. Ельконін, І. Іванов, В. Оконь, П. Підкасистий, О. Пометун, Л. Пироженко, Г. Селевко, С. Шмаков, П. Щербань, В. Ягупов та ін.

Виклад основного матеріалу. Педагогічна енциклопедія трактує гру як «засіб фізичного, розумового й морального виховання дітей» [7, с. 138]; за Г. Селевком, «гра – це вид діяльності в умовах ситуацій, спрямованих на відтворення та засвоєння суспільного досвіду, в якому